

Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, publicată în M. Of. partea I nr. 557/23.06.2004

Capitolul I - Dispoziții generale și definiții

Art. 1

(1) Prezenta lege reglementează cadrul legal privind respectarea, promovarea și garantarea drepturilor copilului.

(2) Autoritățile publice, organismele private autorizate, precum și persoanele fizice și persoanele juridice responsabile de protecția copilului sunt obligate să respecte, să promoveze și să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituție și lege, în concordanță cu prevederile Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, republicată, și ale celorlalte acte internaționale în materie la care România este parte.

Art. 2

(1) Prezenta lege, orice alte reglementări adoptate în domeniul respectării și promovării drepturilor copilului, precum și orice act juridic emis sau, după caz, încheiat în acest domeniu se subordonează cu prioritate principiului interesului superior al copilului.

(2) Principiul interesului superior al copilului este impus inclusiv în legătura cu drepturile și obligațiile ce revin părinților copilului, altor reprezentanți legali ai săi, precum și oricărui persoană cărora acesta le-a fost plasat în mod legal.

(3) Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.

(4) Persoanele prevăzute la alin. (3) sunt obligate să implice familia în toate deciziile, acțiunile și măsurile privitoare la copil și să sprijine îngrijirea, creșterea și formarea, dezvoltarea și educarea acestuia în cadrul familiei.

Art. 3

De dispozițiile prezentei legi beneficiază:

- a) copiii cetățeni români aflați pe teritoriul României;
- b) copiii cetățeni români aflați în străinătate;
- c) copiii fără cetățenie aflați pe teritoriul României;
- d) copiii care solicită sau beneficiază de o formă de protecție în condițiile reglementărilor legale privind statutul și regimul refugiaților în România;
- e) copiii cetățeni străini aflați pe teritoriul României, în situații de urgență constatate, în condițiile prezentei legi, de către autoritățile publice române competente.

Art. 4

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) copil - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, în condițiile legii;
- b) familie - părinții și copiii acestora;
- c) familie extinsă - copilul, părinții și rudele acestuia până la gradul IV inclusiv;
- d) familie substitutivă - persoanele, altele decât cele care aparțin familiei extinse, care, în condițiile legii, asigură creșterea și îngrijirea copilului;
- e) planul individualizat de protecție - documentul prin care se realizează planificarea serviciilor, prestațiilor și a măsurilor de protecție specială a copilului, pe baza evaluării psihosociale a acestuia și a familiei sale, în vederea integrării copilului care a fost separat de familia sa într-un mediu familial stabil permanent, în cel mai scurt timp posibil;
- f) planul de servicii - documentul prin care se realizează planificarea acordării serviciilor și a prestațiilor, pe baza evaluării psihosociale a copilului și a familiei, în

- vederea prevenirii separării copilului de familia sa;
- g) reprezentant legal al copilului - parintele sau persoana desemnata potrivit legii sa exercite drepturile si sa indeplineasca obligatiile parintesti fata de copil;
 - h) A.N.P.D.C. - Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului;
 - i) C.P.C. - comisia pentru protectia copilului;
 - j) D.G.A.S.P.C. - directia generala de asistenta sociala si protectia copilului;
 - k) S.P.A.S. - serviciul public de asistenta sociala;
 - l) O.R.A. - Oficiul Roman pentru Adoptii.

Art. 5

- (1) Copiii au dreptul la protectie si asistenta in realizarea si exercitarea deplina a drepturilor lor, in conditiile prezentei legi.
- (2) Raspunderea pentru cresterea si asigurarea dezvoltarii copilului revine in primul rand parintilor, acestia avand obligatia de a-si exercita drepturile si de a-si indeplini obligatiile fata de copil tinand seama cu prioritate de interesul superior al acestuia.
- (3) In subsidiar, responsabilitatea revine colectivitatii locale din care fac parte copilul si familia sa. Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a sprijini parintii sau, dupa caz, alt reprezentant legal al copilului in realizarea obligatiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltand si asigurand in acest scop servicii diversificate, accesibile si de calitate, corespunzatoare nevoilor copilului.
- (4) Interventia statului este complementara; statul asigura protectia copilului si garanteaza respectarea tuturor drepturilor sale prin activitatea specifica realizata de institutiile statului si de autoritatile publice cu atributii in acest domeniu.

Art. 6

Respectarea si garantarea drepturilor copilului se realizeaza conform urmatoarelor principii:

- a) respectarea si promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului;
- b) egalitatea sanselor si nediscriminarea;
- c) responsabilizarea parintilor cu privire la exercitarea drepturilor si indeplinirea obligatiilor parintesti;
- d) primordialitatea responsabilitatii parintilor cu privire la respectarea si garantarea drepturilor copilului;
- e) descentralizarea serviciilor de protectie a copilului, interventia multisectoriala si parteneriatul dintre institutiile publice si organismele private autorizate;
- f) asigurarea unei ingrijiri individualizate si personalizate pentru fiecare copil;
- g) respectarea demnitatii copilului;
- h) ascultarea opiniei copilului si luarea in considerare a acesteia, tinand cont de varsta si de gradul sau de maturitate;
- i) asigurarea stabilitatii si continuitatii in ingrijirea, cresterea si educarea copilului, tinand cont de originea sa etnica, religioasa, culturala si lingvistica, in cazul luarii unei masuri de protectie;
- j) celeritate in luarea oricarei decizii cu privire la copil;
- k) asigurarea protectiei impotriva abuzului si exploatarei copilului;
- l) interpretarea fiecarei norme juridice referitoare la drepturile copilului in corelatie cu ansamblul reglementarilor din aceasta materie.

Art. 7

Drepturile prevazute de prezenta lege sunt garantate tuturor copiilor fara nici o discriminare, indiferent de rasa, culoare, sex, limba, religie, opinie politica sau alta opinie, de nationalitate, apartenenta etnica sau origine sociala, de situatia materiala, de gradul si tipul unei deficiente, de statutul la nastere sau de statutul dobandit, de dificultatile de formare si dezvoltare sau de alt gen ale copilului, ale parintilor ori ale altor reprezentanti legali sau de orice alta distinctie.

Capitolul II - Drepturile copilului

Sectiunea 1 - Drepturi si libertati civile

Art. 8

- (1) Copilul are dreptul la stabilirea si pastrarea identitatii sale.
- (2) Copilul este inregistrat imediat dupa nastere si are de la aceasta data dreptul la un nume, dreptul de a dobandi o cetatenie si, daca este posibil, de a-si cunoaste parintii si de a fi ingrijit, crescut si educat de acestia.
- (3) Parintii aleg numele si prenumele copilului, in conditiile legii.
- (4) Copilul are dreptul de a-si pastra cetatenia, numele si relatiile de familie, in conditiile prevazute de lege, fara nici o ingerinta.
- (5) Daca se constata ca un copil este lipsit, in mod ilegal, de elementele constitutive ale identitatii sale sau de unele dintre acestea, institutiile si autoritatile publice sunt obligate sa ia de urgenta toate masurile necesare in vederea restabilirii identitatii copilului.

Art. 9

- (1) In scopul realizarii dreptului prevazut la art. 8 alin. (1), unitatile sanitare care au in structura sectii de nou-nascuti si/sau de pediatrie au obligatia de a angaja un asistent social sau, dupa caz, de a desemna o persoana cu atributii de asistenta sociala.
- (2) In vederea stabilirii identitatii copilului parasit sau gasit ori a parintilor acestuia, organele de politie competente au obligatia de a desemna una sau mai multe persoane responsabile cu realizarea demersurilor ce le revin, potrivit legii, pentru inregistrarea nasterii copilului.

Art. 10

- (1) Certificatul medical constatator al nasterii, atat pentru copilul nascut viu, cat si pentru copilul nascut mort, se intocmeste in termen de 24 de ore de la nastere.
- (2) Raspunderea pentru indeplinirea obligatiei prevazute la alin. (1) revine medicului care a asistat sau a constatat nasterea si medicului sef de sectie.
- (3) Cand nasterea a avut loc in afara unitatilor sanitare, medicul de familie avand cabinetul inregistrat in raza teritoriala unde a avut loc nasterea este obligat ca, la cererea oricarei persoane, in termen de 24 de ore, sa constate nasterea copilului, dupa care sa intocmeasca si sa elibereze certificatul medical constatator al nasterii copilului, chiar daca mama nu este inregistrata pe lista cabinetului sau.

Art. 11

- (1) In situatia in care copilul este parasit de mama in maternitate, unitatea medicala are obligatia sa sesizeze telefonic si in scris directia generala de asistenta sociala si protectia copilului si organele de politie, in termen de 24 de ore de la constatarea disparitiei mamei.
- (2) In termen de 5 zile de la sesizarea prevazuta la alin. (1), se intocmeste un proces-verbal de constatare a parasirii copilului, semnat de reprezentantul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, reprezentantul politiei si al maternitatii; cand starea de sanatate a copilului permite externarea, in baza procesului-verbal, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului va stabili masura plasamentului in regim de urgenta pentru copil.
- (3) In termen de 30 de zile de la intocmirea procesului-verbal, politia este obligata sa intreprinda verificarile specifice privind identitatea mamei si sa comunice rezultatul acestor verificari directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.
- (4) In situatia in care mama este identificata, directia generala de asistenta sociala si

protecția copilului va asigura consilierea și sprijinirea acesteia în vederea realizării demersurilor legate de întocmirea actului de naștere.

(5) În situația în care, în urma verificărilor efectuate de poliție, nu este posibilă identificarea mamei, direcția generală de asistență socială și protecția copilului transmite serviciului public de asistență socială în a cărui rază administrativ-teritorială s-a produs nașterea dosarul cuprinzând certificatul medical constatator al nașterii, procesul-verbal prevăzut la alin. (2), dispoziția de plasament în regim de urgență și răspunsul poliției cu rezultatul verificărilor.

(6) În termen de 5 zile de la primirea documentației prevăzute la alin. (5), serviciul public de asistență socială are obligația de a obține dispoziția de stabilire a numelui și prenumelui copilului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, cu modificările ulterioare, și de a face declarația de înregistrare a nașterii la serviciul de stare civilă competent.

(7) După înregistrarea nașterii copilului, serviciul public de asistență socială are obligația de a transmite direcției generale de asistență socială și protecția copilului actul de înregistrare a nașterii copilului.

Art. 12

(1) În situația copilului găsit, precum și a celui parasit de părinți în alte unități sanitare, a cărui naștere nu a fost înregistrată, obligația de a realiza demersurile prevăzute de lege pentru înregistrarea nașterii copilului revine serviciului public de asistență socială în a cărui rază administrativ-teritorială a fost găsit sau parasit copilul.

(2) Expertiza medico-legală necesară pentru înregistrarea nașterii copilului este gratuită.

Art. 13

(1) Unitățile sanitare, unitățile de protecție socială, serviciile de îngrijire de tip rezidențial, entitățile fără personalitate juridică, alte persoane juridice, precum și persoane fizice, care internează sau primesc în îngrijire femei gravide ori copii care nu posedă acte pe baza cărora să li se poată stabili identitatea, sunt obligate să anunțe, în termen de 24 de ore, în scris, autoritatea administrației publice locale în a cărei rază își au sediul sau, după caz, domiciliul, în vederea stabilirii identității lor.

(2) Cel care ia un copil pentru a-l îngriji sau proteja temporar, până la stabilirea unei măsuri de protecție în condițiile legii, are obligația de a-l întreține și, în termen de 48 de ore, de a anunța autoritatea administrației publice locale în a cărei rază teritorială își are sediul sau domiciliul.

Art. 14

(1) Copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament.

(2) Copilul are dreptul de a-și cunoaște rudele și de a întreține relații personale cu acestea, precum și cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie, în măsura în care acest lucru nu contravine interesului său superior.

(3) Părinții sau un alt reprezentant legal al copilului nu pot împiedica relațiile personale ale acestuia cu bunicii, frații și surorile ori cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie, decât în cazurile în care instanța decide în acest sens, apreciind că există motive temeinice de natură a primejdiei dezvoltarea fizică, psihică, intelectuală sau morală a copilului.

Art. 15

(1) În sensul prezentei legi, relațiile personale se pot realiza prin:

- a) întâlniri ale copilului cu părintele ori cu o altă persoană care are, potrivit prezentei legi, dreptul la relații personale cu copilul;
- b) vizitarea copilului la domiciliul acestuia;
- c) gazduirea copilului pe perioada determinată de către părintele sau de către altă persoană la care copilul nu locuiește în mod obișnuit;
- d) corespondența ori altă formă de comunicare cu copilul;
- e) transmiterea de informații copilului cu privire la părintele ori la alte persoane care au, potrivit prezentei legi, dreptul de a menține relații personale cu copilul;
- f) transmiterea de informații referitoare la copil, inclusiv fotografii recente, evaluări medicale sau școlare, către părintele sau către alte persoane care au dreptul de a menține relații personale cu copilul.

(2) Transmiterea informațiilor prevăzute la alin. (1) lit. e) și f) se va face cu respectarea interesului superior al copilului, precum și a dispozițiilor speciale privind confidențialitatea și transmiterea informațiilor cu caracter personal.

Art. 16

(1) Copilul care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre aceștia printr-o măsură dispusă în condițiile legii are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu ambii părinți, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.

(2) Instanța judecătorească, luând în considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, poate limita exercitarea acestui drept, dacă există motive temeinice de natură a periclita dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului.

Art. 17

(1) Copilul ai cărui părinți locuiesc în state diferite are dreptul de a întretine relații personale și contacte directe cu aceștia, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.

(2) Exercițarea dreptului prevăzut la alin. (1) va fi facilitată de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe, pe baza unei proceduri aprobate prin ordin comun.

Art. 18

(1) Copiii neînsoțiți de părinți sau de un alt reprezentant legal ori care nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane au dreptul de a li se asigura, în cel mai scurt timp posibil, reîntoarcerea alături de reprezentanții lor legali.

(2) Deplasarea copiilor în țară și în străinătate se realizează cu instiintarea și cu acordul ambilor părinți; orice neînțelegeri între părinți cu privire la exprimarea acestui acord se soluționează de către instanța judecătorească.

(3) Părinții sau, după caz, altă persoană responsabilă de supravegherea, creșterea și îngrijirea copilului sunt obligați să anunțe la poliție dispariția acestuia de la domiciliu, în cel mult 24 de ore de la constatarea dispariției.

Art. 19

(1) Misiunile diplomatice și consulare ale României au obligația de a sesiza Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului cu privire la copiii cetățeni români aflați în străinătate care, din orice motive, nu sunt însoțiți de părinți sau de un alt reprezentant legal ori nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane din străinătate.

(2) Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului va lua măsurile necesare pentru întoarcerea copilului la părinți sau la un alt reprezentant legal, imediat după identificarea acestora. În cazul în care persoanele identificate nu pot sau refuza să preia copilul, la cererea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor

Copilului, tribunalul de la domiciliul copilului sau Tribunalul Bucuresti, in situatia in care acest domiciliu nu este cunoscut, va dispune plasamentul copilului intr-un serviciu de protectie speciala propus de Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului.

(3) Procedura de intoarcere a copiilor in tara, de identificare a parintilor sau a altor reprezentanti legali ai copiilor, modul de avansare a cheltuielilor ocazionate de intoarcerea in tara a acestora, precum si serviciile de protectie speciala, publice sau private, competente sa asigure protectia in regim de urgenta a copiilor aflati in situatia prevazuta la alin. (1) se stabilesc prin hotarare a Guvernului.

Art. 20

(1) Misiunile diplomatice si consulare straine au obligatia de a sesiza Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului si Autoritatea pentru Straini despre toate situatiile in care au cunostinta de copii cetateni straini aflati pe teritoriul Romaniei, care, din orice motive, nu sunt insotiti de parinti sau de un alt reprezentant legal ori nu se gasesc sub supravegherea legala a unor persoane. In cazul in care autoritatile romane se autosesizeaza, acestea vor instiinta de urgenta misiunea straina competenta cu privire la copiii in cauza.

(2) In situatia copiilor prevazuti la alin. (1), Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului, pana la definitivarea demersurilor legale ce cad in competenta Autoritatii pentru Straini, va solicita Tribunalului Bucuresti stabilirea plasamentului copilului intr-un serviciu de protectie speciala propus de Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului.

(3) Masura plasamentului dureaza pana la returnarea copilului in tara de resedinta a parintilor ori in tara in care au fost identificati alti membri ai familiei dispusi sa ia copilul.

(4) In cazul nereturnarii copilului, acesta beneficiaza de protectia speciala prevazuta in prezenta lege.

Art. 21

In vederea aplicarii prevederilor art. 19 si 20 se incheie tratatele necesare cu statele sau cu autoritatile statelor vizate, pe baza propunerilor Autoritatii Nationale pentru Protectia Drepturilor Copilului si ale Ministerului Afacerilor Externe, precum si a altor institutii interesate.

Art. 22

(1) Copilul are dreptul la protejarea imaginii sale publice si a vietii sale intime, private si familiale.

(2) Este interzisa orice actiune de natura sa afecteze imaginea publica a copilului sau dreptul acestuia la viata intima, privata si familiala.

(3) Participarea copilului in varsta de pana la 14 ani la dezbateri publice in cadrul unor programe audiovizuale se poate face numai cu consimtamantul scris al acestuia si al parintilor sau, dupa caz, al altui reprezentant legal.

(4) Copiii nu pot fi folositi sau expusi de catre parinti, reprezentanti legali sau alte persoane responsabile de cresterea si ingrijirea lor, in scopul de a obtine avantaje personale sau de a influenta deciziile autoritatilor publice.

(5) Consiliul National al Audiovizualului monitorizeaza modul de derulare a programelor audiovizuale, astfel incat sa se asigure protectia si garantarea dreptului copilului prevazut la alin. (1).

Art. 23

- (1) Copilul are dreptul la libertate de exprimare.
- (2) Libertatea copilului de a cauta, de a primi și de a difuza informații de orice natura, care vizează promovarea bunăstării sale sociale, spirituale și morale, sănătatea sa fizică și mentală, sub orice formă și prin orice mijloace la alegerea sa, este inviolabilă.
- (3) Părinții sau, după caz, alți reprezentanți legali ai copilului, persoanele care au în plasament copii, precum și persoanele care, prin natura funcției, promovează și asigură respectarea drepturilor copiilor au obligația de a le asigura informații, explicații și sfaturi, în funcție de vârsta și de gradul de înțelegere al acestora, precum și de a le permite să-și exprime punctul de vedere, ideile și opiniile.
- (4) Părinții nu pot limita dreptul copilului minor la libertatea de exprimare decât în cazurile prevăzute expres de lege.

Art. 24

- (1) Copilul capabil de discernământ are dreptul de a-și exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îl privește.
- (2) În orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește copilul are dreptul de a fi ascultat. Este obligatorie ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani. Cu toate acestea, poate fi ascultat și copilul care nu a împlinit vârsta de 10 ani, dacă autoritatea competentă apreciază ca audierea lui este necesară pentru soluționarea cauzei.
- (3) Dreptul de a fi ascultat conferă copilului posibilitatea de a cere și de a primi orice informație pertinentă, de a fi consultat, de a-și exprima opinia și de a fi informat asupra consecințelor pe care le poate avea opinia sa, dacă este respectată, precum și asupra consecințelor oricărei decizii care îl privește.
- (4) În toate cazurile prevăzute la alin. (2), opiniile copilului ascultat vor fi luate în considerare și li se va acorda importanța convenită, în raport cu vârsta și cu gradul de maturitate a copilului.
- (5) Orice copil poate cere să fie ascultat conform dispozițiilor alin. (2) și (3). În caz de refuz, autoritatea competentă se va pronunța printr-o decizie motivată.
- (6) Dispozițiile legale speciale privind consimțământul sau prezenta copilului în procedurile care îl privesc, precum și prevederile referitoare la desemnarea unui curator, în caz de conflict de interese, sunt și rămân aplicabile.

Art. 25

- (1) Copilul are dreptul la libertate de gândire, de conștiință și de religie.
- (2) Părinții îndrumă copilul, potrivit propriilor convingeri, în alegerea unei religii, în condițiile legii, ținând seama de opinia, vârsta și de gradul de maturitate a acestuia, fără a-l putea obliga să adere la o anumită religie sau la un anumit cult religios.
- (3) Religia copilului care a împlinit 14 ani nu poate fi schimbată fără consimțământul acestuia; copilul care a împlinit vârsta de 16 ani are dreptul să-și aleagă singur religia.
- (4) Atunci când copilul beneficiază de protecție specială, persoanelor în îngrijirea cărora se află le sunt interzise orice acțiuni menite să influențeze convingerile religioase ale copilului.

Art. 26

- (1) Copilul are dreptul la liberă asociere în structuri formale și informale, precum și libertatea de intrunire pasnică, în limitele prevăzute de lege.
- (2) Autoritățile administrației publice locale, unitățile de învățământ și alte instituții publice sau private competente iau măsurile necesare asigurării exercitării corespunzătoare a drepturilor prevăzute la alin. (1).

Art. 27

(1) Copilul aparținând unei minorități naționale, etnice, religioase sau lingvistice are dreptul la viața culturală proprie, la declararea apartenenței sale etnice, religioase, la practicarea propriei sale religii, precum și dreptul de a folosi limba proprie în comun cu alți membri ai comunității din care face parte.

(2) Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării asigură și urmărește exercitarea drepturilor prevăzute la alin. (1).

Art. 28

(1) Copilul are dreptul la respectarea personalității și individualității sale și nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante.

(2) Măsurile de disciplinare a copilului nu pot fi stabilite decât în acord cu demnitatea copilului, nefiind permise sub nici un motiv pedepsele fizice ori acelea care se afla în legătura cu dezvoltarea fizică, psihică sau care afectează starea emoțională a copilului.

Art. 29

(1) Copilul are dreptul să depună singur plângeri referitoare la încălcarea drepturilor sale fundamentale.

(2) Copilul este informat asupra drepturilor sale, precum și asupra modalităților de exercitare a acestora.

Sectiunea 2 - Mediul familial si ingrijirea alternativa

Art. 30

(1) Copilul are dreptul să crească alături de părinții săi.

(2) Părinții au obligația să asigure copilului, de o manieră corespunzătoare capacităților în continuă dezvoltare ale copilului, orientarea și sfaturile necesare exercitării corespunzătoare a drepturilor prevăzute în prezenta lege.

(3) Părinții copilului au dreptul să primească informațiile și asistența de specialitate necesare în vederea îngrijirii, creșterii și educării acestuia.

Art. 31

(1) Ambii părinți sunt responsabili pentru creșterea copiilor lor.

(2) Exercițarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești trebuie să aibă în vedere interesul superior al copilului și să asigure bunăstarea materială și spirituală a copilului, în special prin îngrijirea acestuia, prin menținerea relațiilor personale cu el, prin asigurarea creșterii, educării și întretinerii sale, precum și prin reprezentarea sa legală și administrarea patrimoniului său.

(3) În cazul existenței unor neînțelegeri între părinți cu privire la exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești, instanța judecătorească, după ascultarea ambilor părinți, hotărăște potrivit interesului superior al copilului.

Art. 32

Copilul are dreptul să fie crescut în condiții care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială. În acest scop părinții sunt obligați:

a) să supravegheze copilul;

b) să coopereze cu copilul și să îi respecte viața intimă, privată și demnitatea;

c) să informeze copilul despre toate actele și faptele care l-ar putea afecta și să ia în considerare opinia acestuia;

d) să întreprindă toate măsurile necesare pentru realizarea drepturilor copilului lor;

e) să coopereze cu persoanele fizice și persoanele juridice care exercită atribuții în domeniul îngrijirii, educării și formării profesionale a copilului.

Art. 33

Copilul nu poate fi separat de parintii sai sau de unul dintre ei, impotriva vointei acestora, cu exceptia cazurilor expres si limitativ prevazute de lege, sub rezerva revizuirii judiciare si numai daca acest lucru este impus de interesul superior al copilului.

Art. 34

(1) Serviciul public de asistenta sociala va lua toate masurile necesare pentru depistarea precoce a situatiilor de risc care pot determina separarea copilului de parintii sai, precum si pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale parintilor si a violentei in familie.

(2) Orice separare a copilului de parintii sai, precum si orice limitare a exercitiului drepturilor parintesti trebuie sa fie precedate de acordarea sistematica a serviciilor si prestatiilor prevazute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzatoare a parintilor, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate in baza unui plan de servicii.

Art. 35

(1) Planul de servicii se intocmeste si se pune in aplicare de catre serviciul public de asistenta sociala, organizat la nivelul municipiilor si oraselor, precum si de persoanele cu atributii de asistenta sociala din aparatul propriu al consiliilor locale comunale din unitatea administrativ-teritoriala unde se afla copilul, in urma evaluarii situatiei copilului si a familiei acestuia.

(2) La nivelul municipiului Bucuresti intocmirea si punerea in aplicare a planului prevazut la alin. (1) se realizeaza de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul fiecarui sector.

(3) Planul de servicii se aproba prin dispozitia primarului.

(4) Planul de servicii are ca obiectiv prevenirea separarii copilului de parintii sai. In acest scop serviciul public de asistenta sociala ori, dupa caz, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul fiecarui sector al municipiului Bucuresti sprijina accesul copilului si al familiei sale la serviciile si prestatiile destinate mentinerii copilului in familie.

(5) Planul de servicii poate avea ca finalitate transmiterea catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului a cererii de instituire a unei masuri de protectie speciala a copilului, numai daca, dupa acordarea serviciilor prevazute de acest plan, se constata ca mentinerea copilului alaturi de parintii sai nu este posibila.

Art. 36

(1) Daca exista motive temeinice de a suspecta ca viata si securitatea copilului sunt primejduite in familie, reprezentantii serviciului public de asistenta sociala ori, dupa caz, ai directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul sectoarelor municipiului Bucuresti au dreptul sa viziteze copiii la locuinta lor si sa se informeze despre felul in care acestia sunt ingrijiti, despre sanatatea si dezvoltarea lor fizica, educarea, invatatura si pregatirea lor profesionala, acordand, la nevoie, indrumarile necesare.

(2) Daca, in urma vizitelor efectuate potrivit alin. (1), se constata ca dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala a copilului este primejduita, serviciul public de asistenta sociala este obligat sa sesizeze de indata directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in vederea luarii masurilor prevazute de lege.

(3) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata sa sesizeze instanta judecatoreasca in situatia in care considera ca sunt intrunite conditiile prevazute de lege pentru decaderea, totala sau partiala, a parintilor ori a unuia dintre ei din exercitiul drepturilor parintesti.

Art. 37

(1) Direcția generală de asistență socială și protecția copilului va lua toate măsurile necesare pentru ca părinții decazuți din drepturile părintești, precum și cei cărora le-a fost limitat exercitiul anumitor drepturi să beneficieze de asistență specializată pentru creșterea capacității acestora de a se ocupa de copii, în vederea redobândirii exercitiului drepturilor părintești.

(2) Părinții care solicită redarea exercitiului drepturilor părintești beneficiază de asistență juridică gratuită, în condițiile legii.

Art. 38

Instanța judecătorească este singura autoritate competentă să se pronunțe, luând în considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, cu privire la:

- a) persoana care exercită drepturile și îndeplinește obligațiile părintești în situația în care copilul este lipsit, temporar sau permanent, de ocrotirea părinților săi;
- b) modalitățile în care se exercită drepturile și se îndeplinesc obligațiile părintești;
- c) decăderea totală sau parțială din exercitiul drepturilor părintești;
- d) redarea exercitiului drepturilor părintești.

Art. 39

(1) Orice copil care este, temporar sau definitiv, lipsit de ocrotirea părinților săi sau care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija acestora are dreptul la protecție alternativă.

(2) Protecția prevăzută la alin. (1) include instituirea tutelei, măsurile de protecție specială prevăzute de prezenta lege, adopția. În alegerea uneia dintre aceste soluții autoritatea competentă va ține seama în mod corespunzător de necesitatea asigurării unei anumite continuități în educarea copilului, precum și de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică.

Art. 40

(1) Tutela se instituie în situația în care ambii părinți sunt decedați, necunoscuți, decazuți din exercitiul drepturilor părintești sau li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești, puși sub interdicție, declarați judecătorește morți sau dispăruți, precum și în cazul în care, la încetarea adopției, instanța judecătorească hotărăște că este în interesul copilului instituirea unei tutele.

(2) Tutela se instituie conform legii de către instanța judecătorească în a cărei circumscripție teritorială domiciliaza sau a fost găsit copilul.

Art. 41

(1) Pot fi tutori persoanele fizice sau sotul și soția împreună, care au domiciliul în România și nu se află în vreunul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute de lege.

(2) Persoana fizică sau familia care urmează a fi tutore trebuie să fie evaluată de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului cu privire la garanțiile morale și condițiile materiale pe care trebuie să le îndeplinească pentru a primi un copil în îngrijire. Evaluarea se realizează de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului de la domiciliul persoanei sau familiei, acordându-se prioritate membrilor familiei extinse a copilului.

Art. 42

(1) Instanța judecătorească numește cu prioritate ca tutore, dacă motive întemeiate nu se opun, o rudă sau un afin ori un prieten al familiei copilului, în stare să îndeplinească această sarcină.

(2) Persoana fizică, respectiv soții care urmează a fi tutori sunt numiți pe baza prezentării de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului a raportului de evaluare a acestora. Propunerea se va face ținându-se seama de relațiile personale, de apropierea domiciliilor, precum și de opinia copilului.

Sectiunea 3 - Sanatatea si bunastarea copilului

Art. 43

(1) Copilul are dreptul de a se bucura de cea mai buna stare de sanatate pe care o poate atinge si de a beneficia de serviciile medicale si de recuperare necesare pentru asigurarea realizarii efective a acestui drept.

(2) Accesul copilului la servicii medicale si de recuperare, precum si la medicatia adecvata starii sale in caz de boala este garantat de catre stat, costurile aferente fiind suportate din Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate si de la bugetul de stat.

(3) Organele de specialitate ale administratiei publice centrale, autoritatile administratiei publice locale, precum si orice alte institutii publice sau private cu atributii in domeniul sanatatii sunt obligate sa adopte, in conditiile legii, toate masurile necesare pentru:

- a) reducerea mortalitatii infantile;
- b) asigurarea si dezvoltarea serviciilor medicale primare si comunitare;
- c) prevenirea malnutritiei si a imbolnavirilor;
- d) asigurarea serviciilor medicale pentru gravide in perioada pre- si postnatala, indiferent daca acestea au sau nu au calitatea de persoana asigurata in sistemul asigurarilor sociale de sanatate;
- e) informarea parintilor si a copiilor cu privire la sanatatea si alimentatia copilului, inclusiv cu privire la avantajele alaptarii, igienei si salubritatii mediului inconjurator;
- f) dezvoltarea de actiuni si programe pentru ocrotirea sanatatii si de prevenire a bolilor, de asistenta a parintilor si de educatie, precum si de servicii in materie de planificare familiala;
- g) verificarea periodica a tratamentului copiilor care au fost plasati pentru a primi ingrijire, protectie sau tratament;
- h) asigurarea confidentialitatii consultantei medicale acordate la solicitarea copilului;
- i) derularea sistematica in unitatile scolare de programe de educatie pentru viata, inclusiv educatie sexuala pentru copii, in vederea prevenirii contactarii bolilor cu transmitere sexuala si a graviditatii minorelor.

(4) Parintii sunt obligati sa solicite asistenta medicala pentru a asigura copilului cea mai buna stare de sanatate pe care o poate atinge si pentru a preveni situatiile care pun in pericol viata, cresterea si dezvoltarea copilului.

(5) In situatia exceptionala in care viata copilului se afla in pericol iminent ori exista riscul producerii unor consecinte grave cu privire la sanatatea sau integritatea acestuia, medicul are dreptul de a efectua acele acte medicale de stricta necesitate pentru a salva viata copilului, chiar fara a avea acordul parintilor sau al altui reprezentant legal al acestuia.

(6) Vizitele periodice ale personalului medical de specialitate la domiciliul gravidelor si al copiilor pana la implinirea varstei de un an sunt obligatorii, in vederea ocrotirii sanatatii mamei si copilului, educatiei pentru sanatate, prevenirii abandonului, abuzului sau neglijarii copilului.

Art. 44

(1) Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care sa permita dezvoltarea sa fizica, mentala, spirituala, morala si sociala.

(2) Parintilor sau, dupa caz, altor reprezentanti legali le revine in primul rand responsabilitatea de a asigura, in limita posibilitatilor, cele mai bune conditii de viata necesare cresterii si dezvoltarii copiilor; parintii sunt obligati sa le asigure copiilor locuinta, precum si conditiile necesare pentru crestere, educare, invatatura si pregatirea profesionala.

Art. 45

(1) Copilul are dreptul de a beneficia de asistenta sociala si de asigurari sociale, in functie de resursele si de situatia in care se afla acesta si persoanele in intretinerea carora se gaseste.

(2) In cazul in care parintii sau persoanele care au, potrivit legii, obligatia de a intretine copilul nu pot asigura, din motive independente de vointa lor, satisfacerea nevoilor minime de locuinta, hrana, imbracaminte si educatie ale copilului, statul, prin autoritatile publice competente, este obligat sa asigure acestora sprijin corespunzator, sub forma de prestatii financiare, prestatii in natura, precum si sub forma de servicii, in conditiile legii.

(3) Parintii au obligatia sa solicite autoritatilor competente acordarea alocatiilor, indemnizatiilor, prestatiilor in bani sau in natura si a altor facilitati prevazute de lege pentru copii sau pentru familiile cu copii.

(4) Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a informa parintii si copiii in legatura cu drepturile pe care le au, precum si asupra modalitatii de acordare a drepturilor de asistenta sociala si de asigurari sociale.

Art. 46

(1) Copilul cu handicap are dreptul la ingrijire speciala, adaptata nevoilor sale.

(2) Copilul cu handicap are dreptul la educatie, recuperare, compensare, reabilitare si integrare, adaptate posibilitatilor proprii, in vederea dezvoltarii personalitatii sale.

(3) Ingrijirea speciala trebuie sa asigure dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala a copiilor cu handicap. Ingrijirea speciala consta in ajutor adecvat situatiei copilului si parintilor sai ori, dupa caz, situatiei celor carora le este incredintat copilul si se acorda gratuit, ori de cate ori acest lucru este posibil, pentru facilitarea accesului efectiv si fara discriminare al copiilor cu handicap la educatie, formare profesionala, servicii medicale, recuperare, pregatire, in vederea ocuparii unui loc de munca, la activitati recreative, precum si la orice alte activitati apte sa le permita deplina integrare sociala si dezvoltare a personalitatii lor.

(4) Organele de specialitate ale administratiei publice centrale si autoritatile administratiei publice locale sunt obligate sa initieze programe si sa asigure resursele necesare dezvoltarii serviciilor destinate satisfacerii nevoilor copiilor cu handicap si ale familiilor acestora in conditii care sa le garanteze demnitatea, sa le favorizeze autonomia si sa le faciliteze participarea activa la viata comunitatii.

Sectiunea 4 - Educatie, activitati recreative si culturale

Art. 47

(1) Copilul are dreptul de a primi o educatie care sa ii permita dezvoltarea, in conditii nediscriminatorii, a aptitudinilor si personalitatii sale.

(2) Parintii copilului au cu prioritate dreptul de a alege felul educatiei care urmeaza sa fie data copiilor lor si au obligatia sa inscrie copilul la scoala si sa asigure frecventarea cu regularitate de catre acesta a cursurilor scolare.

(3) Copilul care a implinit varsta de 14 ani poate cere incuviintarea instantei judecatoresti de a-si schimba felul invataturii si al pregatirii profesionale.

Art. 48

(1) Ministerul Educatiei si Cercetarii, ca organ de specialitate al administratiei publice centrale, precum si inspectoratele scolare si unitatile de invatamant, ca institutii ale administratiei publice locale cu atributii in domeniul educatiei, sunt obligate sa intreprinda masuri necesare pentru:

- a) facilitarea accesului la educatia prescolara si asigurarea invatamantului general obligatoriu si gratuit pentru toti copiii;
- b) dezvoltarea de programe de educatie pentru parintii tineri, inclusiv in vederea

prevenirii violentei in familie;

- c) organizarea de cursuri speciale de pregatire pentru copiii care nu pot raspunde la cerintele programei scolare nationale, pentru a nu intra prematur pe piata muncii;
- d) organizarea de cursuri speciale de pregatire pentru copiii care au abandonat scoala, in vederea reintegrarii lor in sistemul national de invatamant;
- e) respectarea dreptului copilului la timp de odihna si timp liber, precum si a dreptului acestuia de a participa liber la viata culturala si artistica;
- f) prevenirea abandonului scolar din motive economice, luand masuri active de acordare a unor servicii sociale in mediul scolar, cum sunt: hrana, rechizite, transport si altele asemenea.

(2) In cadrul procesului instructiv-educativ copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de catre cadrele didactice, de a fi informat asupra drepturilor sale, precum si asupra modalitatilor de exercitare a acestora. Pedepsele corporale in cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise.

(3) Copilul, personal si, dupa caz, reprezentat sau asistat de reprezentantul sau legal, are dreptul de a contesta modalitatile si rezultatele evaluarii si de a se adresa in acest sens conducerii unitatii de invatamant, in conditiile legii.

(4) Cadrele didactice au obligatia de a semnala serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului cazurile de rele tratamente, abuzuri sau de neglijare a copiilor.

Art. 49

(1) Copilul are dreptul la odihna si vacanta.

(2) Copilul trebuie sa beneficieze de timp suficient pentru odihna si vacanta, sa participe in mod liber la activitati recreative proprii varstei sale si la activitatile culturale, artistice si sportive ale comunitatii. Autoritatile publice au obligatia sa contribuie, potrivit atributiilor ce le revin, la asigurarea conditiilor exercitarii in conditii de egalitate a acestui drept.

(3) Autoritatile publice au obligatia sa asigure, potrivit atributiilor care le revin, locuri de joaca suficiente si adecvate pentru copii, in mod special in situatia zonelor intens populate.

Capitolul III - Protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai

Sectiunea 1 - Dispozitii comune

Art. 50

Protectia speciala a copilului reprezinta ansamblul masurilor, prestatiilor si serviciilor destinate ingrijirii si dezvoltarii copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai sau a celui care, in vederea protejarii intereselor sale, nu poate fi lasat in grija acestora.

Art. 51

(1) Copilul beneficiaza de protectia speciala prevazuta de prezenta lege pana la dobandirea capacitatii depline de exercitiu.

(2) La cererea tanarului, exprimata dupa dobandirea capacitatii depline de exercitiu, daca isi continua studiile intr-o forma de invatamant de zi, protectia speciala se acorda, in conditiile legii, pe toata durata continuarii studiilor, dar fara a se depasi varsta de 26 de ani.

(3) Tanarul care a dobandit capacitate deplina de exercitiu si a beneficiat de o masura de protectie speciala, dar care nu isi continua studiile si nu are posibilitatea revenirii in

propria familie, fiind confruntat cu riscul excluderii sociale, beneficiaza, la cerere, pe o perioada de pana la 2 ani, de protectie speciala, in scopul facilitarii integrarii sale sociale. In cazul in care se face dovada ca tanarului i s-au oferit un loc de munca si/sau locuinta, iar acesta le-a refuzat ori le-a pierdut din motive imputabile lui, in mod succesiv, prevederile prezentului alineat nu mai sunt aplicabile.

Art. 52

Serviciile de protectie speciala sunt cele prevazute la art. 108-110.

Art. 53

(1) Masurile de protectie speciala a copilului se stabilesc si se aplica in baza planului individualizat de protectie.

(2) Planul prevazut la alin. (1) se intocmeste si se revizuieste in conformitate cu normele metodologice elaborate si aprobate de Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului.

(3) Masurile de protectie speciala a copilului care a implinit varsta de 14 ani se stabilesc numai cu consimtamantul acestuia. In situatia in care copilul refuza sa isi dea consimtamantul, masurile de protectie se stabilesc numai de catre instanta judecatoreasca, care, in situatii temeinic motivate, poate trece peste refuzul acestuia de a-si exprima consimtamantul fata de masura propusa.

Art. 54

(1) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului are obligatia de a intocmi planul individualizat de protectie imediat dupa primirea cererii de instituire a unei masuri de protectie speciala sau imediat dupa ce directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului a dispus plasamentul in regim de urgenta.

(2) In situatia copilului pentru care a fost instituita tutela, dispozitiile alin. (1) nu sunt aplicabile.

(3) La stabilirea obiectivelor planului individualizat de protectie se acorda prioritate reintegrarii copilului in familie sau, daca aceasta nu este posibila, plasamentului copilului in familia extinsa. Obiectivele planului se stabilesc cu consultarea obligatorie a parintilor si a membrilor familiei largite care au putut fi identificati.

(4) Planul individualizat de protectie poate prevedea plasamentul copilului intr-un serviciu de tip rezidential, numai in cazul in care nu a putut fi instituita tutela ori nu a putut fi dispus plasamentul la familia extinsa, la un asistent maternal sau la o alta persoana sau familie, in conditiile prezentei legi.

Art. 55

Masurile de protectie speciala a copilului sunt:

- a) plasamentul;
- b) plasamentul in regim de urgenta;
- c) supravegherea specializata.

Art. 56

De masurile de protectie speciala, instituite de prezenta lege, beneficiaza:

- a) copilul ai carui parinti sunt decedati, necunoscuti, decazuti din exercitiul drepturilor parintesti sau carora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor parintesti, pusi sub interdictie, declarati judecatoreste morti sau disparuti, cand nu a putut fi instituita tutela;
- b) copilul care, in vederea protejarii intereselor sale, nu poate fi lasat in grija parintilor din motive neimputabile acestora;
- c) copilul abuzat sau neglijat;
- d) copilul gasit sau copilul abandonat de catre mama in unitati sanitare;
- e) copilul care a savarsit o fapta prevazuta de legea penala si care nu raspunde penal.

Art. 57

Parintii, precum si copilul care a implinit varsta de 14 ani au dreptul sa atace in instanta masurile de protectie speciala instituite de prezenta lege, beneficiind de asistenta juridica gratuita, in conditiile legii.

Sectiunea 2 - Plasamentul

Art. 58

(1) Plasamentul copilului constituie o masura de protectie speciala, avand caracter temporar, care poate fi dispusa, in conditiile prezentei legi, dupa caz, la:

- a) o persoana sau familie;
- b) un asistent maternal;
- c) un serviciu de tip rezidential, prevazut la art. 110 alin. (2) si licentiat in conditiile legii.

(2) Persoana sau familia care primeste un copil in plasament trebuie sa aiba domiciliul in Romania si sa fie evaluata de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului cu privire la garantiile morale si conditiile materiale pe care trebuie sa le indeplineasca pentru a primi un copil in plasament.

Art. 59

Pe toata durata plasamentului, domiciliul copilului se afla, dupa caz, la persoana, familia, asistentul maternal sau la serviciul de tip rezidential care il are in ingrijire.

Art. 60

(1) Plasamentul copilului care nu a implinit varsta de 2 ani poate fi dispus numai la familia extinsa sau substitutiva, plasamentul acestuia intr-un serviciu de tip rezidential fiind interzis.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), se poate dispune plasamentul intr-un serviciu de tip rezidential al copilului mai mic de 2 ani, in situatia in care acesta prezinta handicapuri grave, cu dependenta de ingrijiri in servicii de tip rezidential specializate.

(3) La stabilirea masurii de plasament se va urmari:

- a) plasarea copilului, cu prioritate, la familia extinsa sau la familia substitutiva;
- b) mentinerea fratilor impreuna;
- c) facilitarea exercitarii de catre parinti a dreptului de a vizita copilul si de a mentine legatura cu acesta.

Art. 61

(1) Masura plasamentului se stabileste de catre comisia pentru protectia copilului, in situatia in care exista acordul parintilor, pentru situatiile prevazute la art. 56 lit. b) si e).

(2) Masura plasamentului se stabileste de catre instanta judecatoreasca, la cererea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului:

- a) in situatia copilului prevazut la art. 56 lit. a), precum si in situatia copilului prevazut la art. 56 lit. c) si d), daca se impune inlocuirea plasamentului in regim de urgenta dispus de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului;
- b) in situatia copilului prevazut la art. 56 lit. b) si e), atunci cand nu exista acordul parintilor sau, dupa caz, al unuia dintre parinti, pentru instituirea acestei masuri.

Art. 62

(1) Drepturile si obligatiile parintesti fata de copil se mentin pe toata durata masurii plasamentului dispus de catre comisia pentru protectia copilului.

(2) Drepturile si obligatiile parintesti in situatia copilului pentru care nu a putut fi instituita tutela si pentru care instanta a dispus masura plasamentului sunt exercitate

și, respectiv, îndeplinite de către președintele consiliului județean, respectiv de către primarul sectorului municipiului București.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), părinții decazuți din drepturile părintești, precum și cei cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești păstrează dreptul de a consimți la adopția copilului lor.

(4) Modalitatea de exercitare a drepturilor și de îndeplinire a obligațiilor părintești cu privire la persoana și la bunurile copilului aflat în situația prevăzută la art. 56 lit. c) și d) și, respectiv, la art. 56 lit. b) și e) se stabilește de către instanța judecătorească.

Art. 63

Comisia pentru protecția copilului sau, după caz, instanța care a dispus plasamentul copilului va stabili, dacă este cazul, și cuantumul contribuției lunare a părinților la întreținerea acestuia, în condițiile stabilite de Codul familiei. Sumele astfel încasate se constituie venit la bugetul județului, respectiv la cel al sectorului municipiului București de unde provine copilul.

Sectiunea 3 - Plasamentul in regim de urgenta

Art. 64

(1) Plasamentul copilului în regim de urgență este o măsură de protecție specială, cu caracter temporar, care se stabilește în situația copilului abuzat sau neglijat, precum și în situația copilului găsit sau a celui abandonat în unități sanitare.

(2) Dispozițiile art. 58-60 se aplică în mod corespunzător.

(3) Pe toată durata plasamentului în regim de urgență se suspendă de drept exercitiul drepturilor părintești, până când instanța judecătorească va decide cu privire la menținerea sau la înlocuirea acestei măsuri și cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pe perioada suspendării, drepturile și obligațiile părintești privitoare la persoana copilului sunt exercitate și, respectiv, sunt îndeplinite de către persoana, familia, asistentul maternal sau de către șeful serviciului de tip rezidențial care a primit copilul în plasament în regim de urgență, iar cele privitoare la bunurile copilului sunt exercitate și, respectiv, sunt îndeplinite de către președintele consiliului județean, respectiv de către primarul sectorului municipiului București.

Art. 65

(1) Măsura plasamentului în regim de urgență se stabilește de către directorul direcției generale de asistență socială și protecția copilului din unitatea administrativ-teritorială în care se găsește copilul găsit sau cel abandonat de către mama în unități sanitare ori copilul abuzat sau neglijat, în situația în care nu se întâmpină opoziție din partea reprezentanților persoanelor juridice, precum și a persoanelor fizice care au în îngrijire sau asigură protecția copilului respectiv.

(2) Măsura plasamentului în regim de urgență se stabilește de către instanța judecătorească în condițiile art. 94 alin. (3).

Art. 66

(1) În situația plasamentului în regim de urgență dispus de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului, aceasta este obligată să sesizeze instanța judecătorească în termen de 48 de ore de la data la care a dispus această măsură.

(2) Instanța judecătorească va analiza motivele care au stat la baza măsurii adoptate de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului și se va pronunța, după caz, cu privire la menținerea plasamentului în regim de urgență sau la înlocuirea acestuia cu măsură plasamentului, instituirea tutelei ori cu privire la reintegrarea copilului în familia sa. Instanța este obligată să se pronunțe și cu privire la exercitarea drepturilor părintești.

(3) In situatia in care plasamentul in regim de urgenta este dispus de catre instanta judecatoreasca, aceasta se va pronunta in conditiile art. 94 alin. (4).

Sectiunea 4 - Supravegherea specializata

Art. 67

(1) Masura de supraveghere specializata se dispune in conditiile prezentei legi fata de copilul care a savarsit o fapta penala si care nu raspunde penal.

(2) In cazul in care exista acordul parintilor sau al reprezentantului legal, masura supravegherii specializate se dispune de catre comisia pentru protectia copilului, iar, in lipsa acestui acord, de catre instanta judecatoreasca.

Sectiunea 5 - Monitorizarea aplicarii masurilor de protectie speciala

Art. 68

(1) Imprejurarile care au stat la baza stabilirii masurilor de protectie speciala, dispuse de comisia pentru protectia copilului sau de instanta judecatoreasca, trebuie verificate trimestrial de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

(2) In cazul in care imprejurarile prevazute la alin. (1) s-au modificat, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata sa sesizeze de indata comisia pentru protectia copilului sau, dupa caz, instanta judecatoreasca, in vederea modificarii sau, dupa caz, a incetarii masurii.

(3) Dreptul de sesizare prevazut la alin. (2) il au, de asemenea, parintii sau alt reprezentant legal al copilului, precum si copilul.

Art. 69

(1) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sau, dupa caz, organismul privat autorizat are obligatia de a urmari modul in care sunt puse in aplicare masurile de protectie speciala, dezvoltarea si ingrijirea copilului pe perioada aplicarii masurii.

(2) In indeplinirea obligatiei prevazute la alin. (1) directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sau, dupa caz, organismul privat autorizat intocmeste, trimestrial sau ori de cate ori apare o situatie care impune acest lucru, rapoarte privitoare la evolutia dezvoltarii fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale a copilului si a modului in care acesta este ingrijit.

(3) In situatia in care se constata, pe baza raportului intocmit potrivit alin. (2), necesitatea modificarii sau, dupa caz, a incetarii masurii, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata sa sesizeze de indata comisia pentru protectia copilului sau, dupa caz, instanta judecatoreasca.

Art. 70

La incetarea masurilor de protectie speciala prin reintegrarea copilului in familia sa, serviciul public de asistenta sociala, organizat la nivelul municipiilor si oraselor, persoanele cu atributii de asistenta sociala din aparatul propriu al consiliilor locale comunale, precum si directia generala de asistenta sociala si protectia copilului, in cazul sectoarelor municipiului Bucuresti, de la domiciliul sau, dupa caz, de la resedinta parintilor au obligatia de a urmari evolutia dezvoltarii copilului, precum si modul in care parintii isi exercita drepturile si isi indeplinesc obligatiile cu privire la copil. In acest scop acestea intocmesc rapoarte lunare pe o perioada de minimum 3 luni.

Art. 71

Copilul fata de care a fost luata o masura de protectie speciala are dreptul de a mentine relatii cu alte persoane, daca acestea nu au o influenta negativa asupra dezvoltarii sale fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale.

Capitolul IV - Protecția copiilor refugiați și protecția copiilor în caz de conflict armat

Art. 72

(1) Copiii care solicită obținerea statutului de refugiat, precum și cei care au obținut acest statut beneficiază de protecție și asistență umanitară corespunzătoare pentru realizarea drepturilor lor.

(2) Copiii prevăzuți la alin. (1) beneficiază de una dintre formele de protecție prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România, aprobată cu modificări prin Legea nr. 323/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 73

(1) În situația în care copilul care solicită statutul de refugiat este neînsotit de către părinți sau de un alt reprezentant legal, susținerea intereselor acestuia pe parcursul procedurii de acordare a statutului de refugiat se asigură de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază administrativ-teritorială se află organul teritorial al Ministerului Administrației și Internelor unde urmează a fi depusă cererea.

(2) Cererea pentru acordarea statutului de refugiat al copilului aflat în situația prevăzută la alin. (1) se analizează cu prioritate.

(3) În scopul susținerii adecvate a intereselor copilului prevăzut la alin. (1), direcția generală de asistență socială și protecția copilului desemnează o persoană cu studii superioare juridice sau de asistență socială din cadrul personalului propriu sau al unui organism privat autorizat, care să susțină drepturile copilului și să participe, alături de acesta, la întreaga procedură de acordare a statutului de refugiat.

(4) În situația în care se constată că persoana desemnată de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului nu își îndeplinește corespunzător obligația de apărare a intereselor copilului sau dovedește rea-credință în îndeplinirea acesteia, Oficiul Național pentru Refugiați poate solicita direcției generale de asistență socială și protecția copilului înlocuirea acestei persoane.

Art. 74

(1) Până la soluționarea definitivă și irevocabilă a cererii de acordare a statutului de refugiat, cazarea copiilor prevăzuți la art. 73 se realizează într-un serviciu de tip rezidențial prevăzut de prezenta lege, aparținând direcției generale de asistență socială și protecția copilului sau unui organism privat autorizat.

(2) Copiii care au implinit vârsta de 16 ani pot fi cazați și în centrele de primire și cazare aflate în subordinea Oficiului Național pentru Refugiați.

(3) Copiii prevăzuți la alin. (1), cărora li s-a acordat statutul de refugiat, beneficiază de protecția specială a copilului lipsit, temporară sau definitiv, de ocrotirea părinților săi, prevăzută de prezenta lege.

Art. 75

(1) În situația în care cererea copilului prevăzut la art. 72, de acordare a statutului de refugiat, este respinsă în mod definitiv și irevocabil, direcția generală de asistență socială și protecția copilului sesizează Autoritatea pentru Străini și solicită instanței judecătorești stabilirea plasamentului copilului într-un serviciu de protecție specială.

(2) Măsura plasamentului durează până la returnarea copilului în țara de reședință a părinților ori în țara în care au fost identificați alți membri ai familiei dispusi să ia copilul.

Art. 76

(1) Copiii afectati de conflicte armate beneficiaza de protectie si asistenta in conditiile prezentei legi.

(2) In caz de conflicte armate, institutiile statului iau masurile necesare pentru dezvoltarea de mecanisme speciale menite sa asigure monitorizarea masurilor adoptate pentru protejarea drepturilor copilului.

Art. 77

Nici un copil nu va fi folosit ca spion, calauza sau curier in timpul conflictelor armate.

Art. 78

(1) In situatia existentei unui conflict armat, Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului, in colaborare cu Ministerul Administratiei si Internelor, cu Ministerul Apararii Nationale, precum si cu alte institutii cu atributii specifice, are obligatia de a initia si de a implementa strategii si programe, inclusiv la nivel familial si comunitar, pentru a asigura demobilizarea copiilor soldati si, respectiv, pentru a remedia efectele fizice si psihice ale conflictelor asupra copilului si pentru a promova reintegrarea sociala a acestuia.

(2) Organele administratiei publice centrale mentionate la alin. (1), in colaborare cu Agentia Nationala de Ocupare a Fortei de Munca si cu Ministerul Educatiei si Cercetarii, vor promova masurile corespunzatoare pentru:

- a) educarea in spiritul intelegerii, solidaritatii si pacii, ca un proces general si continuu in prevenirea conflictelor;
- b) educarea si pregatirea copiilor demobilizati pentru o viata sociala activa si responsabila.

Art. 79

(1) In orice judet sau sector al municipiului Bucuresti, presedintele consiliului judetean ori, dupa caz, primarul sectorului municipiului Bucuresti are obligatia de a inainta directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, in termen de 24 de ore de la initierea unui conflict armat, o lista completa a tuturor copiilor aflati pe teritoriul respectivei unitati administrativ-teritoriale, in vederea monitorizarii situatiei acestora.

(2) Infrastructura avand ca destinatie protectia si promovarea drepturilor copilului nu va fi folosita in scopuri militare.

(3) In cazul actiunilor de evaluare desfasurate in urma unor conflicte armate, copiilor li se va acorda prioritate. Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului, in colaborare cu protectia civila, va lua masurile necesare pentru a se asigura supravegherea copiilor care sunt evacuati de catre persoane care isi pot asuma responsabilitatea ocrotirii si sigurantei lor. Ori de cate ori este posibil, membrii aceleiasi familii vor fi cazati impreuna.

Capitolul V - Protectia copilului care a savarsit o fapta penala si nu raspunde penal

Art. 80

(1) Pentru copilul care a savarsit o fapta prevazuta de legea penala si care nu raspunde penal, la propunerea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului in a carei unitate administrativ-teritoriala se afla copilul, se va lua una dintre masurile prevazute la art. 55 lit. a) si c).

(2) In dispunerea uneia dintre masurile prevazute la art. 55 lit. a) si c), Comisia pentru Protectia Copilului, atunci cand exista acordul parintilor sau al altui reprezentant legal al copilului, ori, dupa caz, instanta judecatoreasca, atunci cand acest acord lipseste, va tine seama de:

- a) condițiile care au favorizat savarsirea faptei;
- b) gradul de pericol social al faptei;
- c) mediul in care a crescut si a trait copilul;
- d) riscul savarsirii din nou de catre copil a unei fapte prevazute de legea penala;
- e) orice alte elemente de natura a caracteriza situatia copilului.

Art. 81

(1) Masura supravegherii specializate consta in mentinerea copilului in familia sa, sub conditia respectarii de catre acesta a unor obligatii, cum ar fi:

- a) frecventarea cursurilor scolare;
- b) utilizarea unor servicii de ingrijire de zi;
- c) urmarea unor tratamente medicale, consiliere sau psihoterapie;
- d) interzicerea de a frecventa anumite locuri sau de a avea legaturi cu anumite persoane.

(2) In cazul in care mentinerea in familie nu este posibila sau atunci cand copilul nu isi indeplineste obligatiile stabilite prin masura supravegherii specializate, comisia pentru protectia copilului ori, dupa caz, instanta judecatoreasca, dupa distinctiile prevazute la art. 80 alin. (2), poate dispune plasamentul acestuia in familia extinsa ori in cea substitutiva, precum si indeplinirea de catre copil a obligatiilor prevazute la alin. (1).

Art. 82

In cazul in care fapta prevazuta de legea penala, savarsita de copilul care nu raspunde penal, prezinta un grad ridicat de pericol social, precum si in cazul in care copilul pentru care s-au stabilit masurile prevazute la art. 81 savarseste in continuare fapte penale, comisia pentru protectia copilului sau, dupa caz, instanta judecatoreasca dispune, pe perioada determinata, plasamentul copilului intr-un serviciu de tip rezidential specializat.

Art. 83

Este interzis sa se dea publicitatii orice date referitoare la savarsirea de fapte penale de catre copilul care nu raspunde penal, inclusiv date privitoare la persoana acestuia.

Art. 84

(1) Pe toata durata aplicarii masurilor destinate copilului care savarseste fapte penale si nu raspunde penal, vor fi asigurate servicii specializate, pentru a-i asista pe copii in procesul de reintegrare in societate.

(2) Tipurile de servicii specializate prevazute la alin. (1), precum si standardele referitoare la modalitatea de asigurare a acestor servicii se aproba prin hotarare a Guvernului.

Capitolul VI - Protectia copilului impotriva exploatarii

Art. 85

(1) Copilul are dreptul de a fi protejat impotriva oricaror forme de violenta, abuz, rele tratamente sau neglijenta.

(2) Orice persoana fizica sau juridica, precum si copilul pot sesiza autoritatile abilitate de lege sa ia masurile corespunzatoare pentru a-l proteja impotriva oricaror forme de violenta, inclusiv violenta sexuala, vatamare sau de abuz fizic sau mental, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijenta.

(3) Angajatii institutiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intra in contact cu copilul si au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligatia de a sesiza de urgenta directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

Art. 86

(1) Parintii copilului sau, dupa caz, alt reprezentant legal al acestuia, autoritatile publice si organismele private au obligatia sa ia toate masurile corespunzatoare pentru a facilita readaptarea fizica si psihologica si reintegrarea sociala a oricarui copil care a fost victima oricarei forme de neglijenta, exploatare sau abuz, de tortura sau pedeapsa ori tratamente crude, inumane sau degradante.

(2) Persoanele mentionate la alin. (1) vor asigura conditiile necesare pentru ca readaptarea si reintegrarea sa favorizeze sanatatea, respectul de sine si demnitatea copilului.

Sectiunea 1 - Protectia copilului impotriva exploatarii economice

Art. 87

(1) Copilul are dreptul de a fi protejat impotriva exploatarii si nu poate fi constrans la o munca ce comporta un risc potential sau care este susceptibila sa ii compromita educatia ori sa ii dauneze sanatatii sau dezvoltarii sale fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale.

(2) Este interzisa orice practica prin intermediul careia un copil este dat de unul sau de ambii parinti ori de reprezentantul lui legal in schimbul unei recompense sau nu, in scopul exploatarii copilului sau a muncii acestuia.

(3) In situatiile in care copiii de varsta scolara se sustrag procesului de invatamant, desfasurand munci cu nerespectarea legii, unitatile de invatamant sunt obligate sa sesizeze de indata serviciul public de asistenta sociala. In cazul unor asemenea constatarari, serviciul public de asistenta sociala impreuna cu inspectoratele scolare judetene si cu celelalte institutii publice competente sunt obligate sa ia masuri in vederea reintegrarii scolare a copilului.

(4) Inspectoria Muncii, in colaborare cu Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului, are obligatia de a promova campanii de constientizare si informare:

- a) pentru copii - despre masurile de protectie de care pot beneficia si despre riscurile pe care le implica cazurile de exploatare economica;
- b) pentru publicul larg - incluzand educatie parentala si activitati de pregatire pentru categoriile profesionale care lucreaza cu si pentru copii, pentru a-i ajuta sa asigure copiilor o reala protectie impotriva exploatarii economice;
- c) pentru angajatori sau potentiali angajatori.

Sectiunea 2 - Protectia copilului impotriva consumului de droguri

Art. 88

(1) Copilul are dreptul de a fi protejat impotriva folosirii ilicite de stupefiante si substante psihotrope.

(2) Este interzisa vanzarea de solventi copiilor, fara acordul parintelui ori al altui reprezentant legal.

(3) Agentia Nationala Antidrog, in colaborare cu Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copiilor, si, dupa caz, cu alte autoritati sau organe de specialitate ale administratiei publice centrale, are obligatia de a lua masurile corespunzatoare pentru:

- a) prevenirea folosirii copiilor la productia si traficul ilicit al acestor substante;
- b) constientizarea publicului larg si, in mod particular, a copiilor cu privire la aceasta problematica, inclusiv prin intermediul sistemului de invatamant si, dupa caz, prin introducerea acestui subiect in programa scolara;
- c) sprijinirea copiilor si familiilor acestora, prin consiliere si indrumare - daca este necesar, de natura confidentiala, dar si prin elaborarea de politici si strategii care sa

garanteze recuperarea fizica si psihica si reintegrarea sociala a copiilor dependenti de droguri, inclusiv prin dezvoltarea in acest scop de metode de interventie alternativa la institutiile psihiatrice traditionale;

d) dezvoltarea suplimentara a sistemelor pentru adunarea unor date reale asupra aparitiei consumului de droguri la copii, ca si asupra implicarii acestora in productia si traficul ilicit de droguri; evaluarea permanenta a acestor situatii, a progreselor realizate, a dificultatilor intampinate si, respectiv, a obiectivelor propuse pentru viitor;

e) dezvoltarea unui sistem de informare publica care sa reduca toleranta in ceea ce priveste consumul de droguri si sa ajute la recunoasterea primelor simptome de consum de droguri, mai ales in randul copiilor.

(4) Institutiile prevazute la alin. (3) se vor asigura ca opiniile copiilor sunt luate in considerare la elaborarea strategiilor antidrog.

Sectiunea 3 - Protectia copilului impotriva abuzului sau neglijentei

Art. 89

(1) Prin abuz asupra copilului se intelege orice actiune voluntara a unei persoane care se afla intr-o relatie de raspundere, incredere sau de autoritate fata de acesta, prin care este periclitata viata, dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala, integritatea corporala, sanatatea fizica sau psihica a copilului.

(2) Prin neglijarea copilului se intelege omisiunea, voluntara sau involuntara, a unei persoane care are responsabilitatea cresterii, ingrijirii sau educarii copilului de a lua orice masura subordonata acestei responsabilitati, fapt care pune in pericol viata, dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala, integritatea corporala, sanatatea fizica sau psihica a copilului.

Art. 90

Sunt interzise aplicarea pedepselor fizice sub orice forma, precum si privarea copilului de drepturile sale de natura sa puna in pericol viata, dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala, integritatea corporala, sanatatea fizica sau psihica a copilului, atat in familie cat si in orice institutie care asigura protectia, ingrijirea si educarea copiilor.

Art. 91

(1) Orice persoana care, prin natura profesiei sau ocupatiei sale, lucreaza direct cu un copil si are suspiciuni in legatura cu existenta unei situatii de abuz sau de neglijare a acestuia este obligata sa sesizeze serviciul public de asistenta sociala sau directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in a carei raza teritoriala a fost identificat cazul respectiv.

(2) Pentru semnalarea cazurilor de abuz sau de neglijare a copilului, la nivelul fiecarei directii generale de asistenta sociala si protectia copilului se infiinteaza obligatoriu telefonul copilului, al carui numar va fi adus la cunostinta publicului.

Art. 92

In vederea asigurarii protectiei speciale a copilului abuzat sau neglijat, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata:

- a) sa verifice si sa solutioneze toate sesizarile privind cazurile de abuz si neglijare, inclusiv cele venite din partea asistentilor familiari;
- b) sa asigure prestarea serviciilor prevazute la art. 107, specializate pentru nevoile copiilor victime ale abuzului sau neglijarii si ale familiilor acestora.

Art. 93

Pentru verificarea sesizarilor privind cazurile de abuz si neglijare a copilului,

reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului au drept de acces, in conditiile legii, in sediile persoanelor juridice, precum si la domiciliul persoanelor fizice care au in ingrijire sau asigura protectia unui copil. Pentru efectuarea acestor verificari, organele de politie au obligatia sa sprijine reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.

Art. 94

(1) Reprezentantii persoanelor juridice, precum si persoanele fizice care au in ingrijire sau asigura protectia unui copil sunt obligati sa colaboreze cu reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului si sa ofere toate informatiile necesare pentru solutionarea sesizarilor.

(2) In situatia in care, in urma verificarilor efectuate, reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului stabilesc ca exista motive temeinice care sa sustina existenta unei situatii de pericol iminent pentru copil, datorata abuzului si neglijarii, si nu intampina opozitie din partea persoanelor prevazute la alin. (1), directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului instituie masura plasamentului in regim de urgenta. Prevederile art. 58-60, art. 64 alin. (3) si ale art. 66 se aplica in mod corespunzator.

(3) In situatia in care persoanele prevazute la alin. (1) refuza sau impiedica in orice mod efectuarea verificarilor de catre reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, iar acestia stabilesc ca exista motive temeinice care sa sustina existenta unei situatii de pericol iminent pentru copil, datorata abuzului si neglijarii, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza instanta judecatoreasca, solicitand emiterea unei ordonante presedintiale de plasare a copilului in regim de urgenta la o persoana, la o familie, la un asistent maternal sau intr-un serviciu de tip rezidential, licentiat in conditiile legii. Prevederile art. 58-60 si ale art. 64 alin. (3) se aplica in mod corespunzator.

(4) In termen de 48 de ore de la data executarii ordonantei presedintiale prin care s-a dispus plasamentul in regim de urgenta, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza instanta judecatoreasca pentru a decide cu privire la: inlocuirea plasamentului in regim de urgenta cu masura plasamentului, decaderea totala sau partiala din exercitiul drepturilor parintesti, precum si cu privire la exercitarea drepturilor parintesti.

Art. 95

(1) In cadrul procesului prevazut la art. 94 alin. (3) si (4), se poate administra, din oficiu, ca proba, declaratia scrisa a copilului referitoare la abuzul sau neglijarea la care a fost supus. Declaratia copilului poate fi inregistrata, potrivit legii, prin mijloace tehnice audio-video. Inregistrările se realizeaza in mod obligatoriu cu asistenta unui psiholog.

(2) Acordul copilului este obligatoriu pentru realizarea inregistrării declaratiei sale.

(3) Daca instanta judecatoreasca apreciaza necesar, aceasta il poate chema pe copil in fata ei, pentru a-l audia. Audierea are loc numai in camera de consiliu, in prezenta unui psiholog si numai dupa o prealabila pregatire a copilului in acest sens.

Art. 96

In cazul in care abuzul sau neglijarea a fost savarsita de catre persoane care, in baza unui raport juridic de munca sau de alta natura, asigurau protectia, cresterea, ingrijirea sau educatia copilului, angajatorii au obligatia sa sesizeze de indata organele de urmarire penala si sa dispuna indepartarea persoanei respective de copiii aflati in grija sa.

Art. 97

In institutiile publice sau private, precum si in serviciile de tip rezidential, publice sau private, care asigura protectia, cresterea, ingrijirea sau educarea copiilor, este

interzisă angajarea persoanei împotriva căreia a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă pentru săvârșirea, cu intenție, a unei infracțiuni.

Sectiunea 4 - Protecția copilului împotriva răpirii sau oricărui forme de traficare

Art. 98

(1) Ministerul Administrației și Internelor și Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării, vor efectua demersurile necesare pentru adoptarea tuturor măsurilor legislative, administrative și educative destinate asigurării protecției efective împotriva oricărui forme de trafic intern sau internațional al copiilor, în orice scop sau sub orice formă, inclusiv de către propriii părinți.

(2) În acest scop, autoritățile publice menționate la alin. (1) au responsabilitatea elaborării unei strategii la nivel național pentru prevenirea și combaterea acestui fenomen, inclusiv a unui mecanism intern de coordonare și monitorizare a activităților întreprinse.

Sectiunea 5 - Protecția copilului împotriva altor forme de exploatare

Art. 99

(1) Copilul are dreptul la protecție împotriva oricărei forme de exploatare.

(2) Instituțiile și autoritățile publice, potrivit atribuțiilor lor, adoptă reglementări specifice și aplică măsuri corespunzătoare pentru prevenirea, între altele:

- a) transferului ilicit și a nereturnării copilului;
- b) încheierii adopțiilor, naționale ori internaționale, în alte scopuri decât interesul superior al copilului;
- c) exploatarei sexuale și a violenței sexuale;
- d) răpirii și traficării de copii în orice scop și sub orice formă;
- e) implicării copiilor în conflicte armate;
- f) dezvoltării forțate a talentelor copiilor în dauna dezvoltării lor armonioase, fizice și mentale;
- g) exploatarei copilului de către mass-media;
- h) exploatarei copilului în cadrul unor cercetări ori experimente științifice.

Capitolul VII - Instituții și servicii cu atribuții în protecția copilului

Sectiunea 1 - Instituții la nivel central

Art. 100

Monitorizarea respectării principiilor și drepturilor stabilite de prezenta lege și de Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, republicată, precum și coordonarea și controlul activității de protecție și promovare a drepturilor copilului se realizează de către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, aflat în subordinea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

Art. 101

Apararea drepturilor și libertăților copilului în raporturile acestuia cu autoritățile publice cu scopul de a promova și de a îmbunătăți condiția copilului se realizează și prin institutia Avocatul Poporului.

Secțiunea 2 - Institutii și servicii la nivel local

Art. 102

Autoritățile administrației publice locale au obligația să garanteze și să promoveze respectarea drepturilor copiilor din unitățile administrativ-teritoriale, asigurând prevenirea separării copilului de părinții săi, precum și protecția specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de îngrijirea părinților săi.

Art. 103

(1) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a implica colectivitatea locală în procesul de identificare a nevoilor comunității și de soluționare la nivel local a problemelor sociale care privesc copiii.

(2) În acest scop pot fi create structuri comunitare consultative cuprinzând, dar fără a se limita, oameni de afaceri locali, preoți, cadre didactice, medici, consilieri locali, politicieni. Rolul acestor structuri este atât de soluționare a unor cazuri concrete, cât și de a răspunde nevoilor globale ale respectivei colectivități.

(3) Mandatul structurilor comunitare consultative se stabilește prin acte emise de către autoritățile administrației publice locale.

(4) Pentru a-și îndeplini rolul pentru care au fost create, structurile comunitare consultative vor beneficia de programe de formare în domeniul asistenței sociale și protecției copilului.

Art. 104

(1) În subordinea consiliului județean și, respectiv, a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București funcționează comisia pentru protecția copilului, ca organ de specialitate al acestora, fără personalitate juridică, având următoarele atribuții principale:

- a) stabilirea încadrării în grad de handicap și orientarea școlară a copilului;
- b) pronunțarea, în condițiile prezentei legi, cu privire la propunerile referitoare la stabilirea unei măsuri de protecție specială a copilului;
- c) soluționarea cererilor privind eliberarea atestatului de asistent maternal;
- d) alte atribuții prevăzute de lege.

(2) Organizarea și metodologia de funcționare a comisiei pentru protecția copilului se reglementează prin hotărâre a Guvernului.

Art. 105

(1) Serviciul public specializat pentru protecția copilului, existent în subordinea consiliilor județene și a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, precum și serviciul public de asistență socială de la nivelul județelor și sectoarelor municipiului București se reorganizează ca direcție generală de asistență socială și protecția copilului.

(2) Direcția generală de asistență socială și protecția copilului este instituție publică cu personalitate juridică, înființată în subordinea consiliului județean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, care preia, în mod corespunzător, funcțiile serviciului public de asistență socială de la nivelul județului și, respectiv, atribuțiile serviciului public de asistență socială de la nivelul sectoarelor municipiului București.

(3) Instituția prevăzută la alin. (2) exercită în domeniul protecției drepturilor copilului atribuțiile prevăzute de prezenta lege, precum și de alte acte normative în vigoare.

(4) Structura organizatorică, numărul de personal și finanțarea direcției generale de

asistenta sociala si protectia copilului se aproba prin hotarare a consiliului judetean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului Bucuresti, care o infiinteaza, astfel incat sa asigure indeplinirea in mod corespunzator a atributiilor ce ii revin, precum si realizarea deplina si exercitarea efectiva a drepturilor copilului.
(5) Atributiile si regulamentul-cadru de organizare si functionare ale directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului se aproba prin hotarare a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei.

Art. 106

(1) Serviciile publice de asistenta sociala organizate la nivelul municipiilor si oraselor, precum si persoanele cu atributii de asistenta sociala din aparatul propriu al consiliilor locale comunale indeplinesc in domeniul protectiei copilului urmatoarele atributii:

- a) monitorizeaza si analizeaza situatia copiilor din unitatea administrativ-teritoriala, precum si modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurand centralizarea si sintetizarea datelor si informatiilor relevante;
- b) realizeaza activitatea de prevenire a separarii copilului de familia sa;
- c) identifica si evalueaza situatiile care impun acordarea de servicii si/sau prestatii pentru prevenirea separarii copilului de familia sa;
- d) elaboreaza documentatia necesara pentru acordarea serviciilor si/sau prestatiilor si acorda aceste servicii si/sau prestatii, in conditiile legii;
- e) asigura consilierea si informarea familiilor cu copii in intretinere asupra drepturilor si obligatiilor acestora, asupra drepturilor copilului si asupra serviciilor disponibile pe plan local;
- f) asigura si urmaresc aplicarea masurilor de prevenire si combatere a consumului de alcool si droguri, de prevenire si combatere a violentei in familie, precum si a comportamentului delincvent;
- g) viziteaza periodic la domiciliu familiile si copiii care beneficiaza de servicii si prestatii;
- h) inainteaza propuneri primarului, in cazul in care este necesara luarea unei masuri de protectie speciala, in conditiile legii;
- i) urmaresc evolutia dezvoltarii copilului si modul in care parintii acestuia isi exercita drepturile si isi indeplinesc obligatiile cu privire la copilul care a beneficiat de o masura de protectie speciala si a fost reintegrat in familia sa;
- j) colaboreaza cu directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in domeniul protectiei copilului si transmit acesteia toate datele si informatiile solicitate din acest domeniu.

(2) La nivelul sectoarelor municipiului Bucuresti, atributiile prevazute la alin. (1) sunt exercitate de directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

Art. 107

(1) Pentru prevenirea separarii copilului de parintii sai, precum si pentru realizarea protectiei speciale a copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, se organizeaza si functioneaza urmatoarele tipuri de servicii:

- a) servicii de zi;
- b) servicii de tip familial;
- c) servicii de tip rezidential.

(2) Regulamentul-cadru pentru organizarea si functionarea serviciilor prevazute la alin. (1) se aproba prin hotarare a Guvernului.

Art. 108

(1) Serviciile de zi sunt acele servicii prin care se asigura mentinerea, refacerea si dezvoltarea capacitatilor copilului si ale parintilor sai, pentru depasirea situatiilor care ar putea determina separarea copilului de familia sa.
(2) Accesul la aceste servicii se realizeaza in baza planului de servicii sau, dupa caz, a planului individualizat de protectie, in conditiile prezentei legi.

Art. 109

Serviciile de tip familial sunt acele servicii prin care se asigura, la domiciliul unei persoane fizice sau familii, cresterea si ingrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, ca urmare a stabilirii in conditiile prezentei legi a masurii plasamentului.

Art. 110

- (1) Serviciile de tip rezidential sunt acele servicii prin care se asigura protectia, cresterea si ingrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, ca urmare a stabilirii in conditiile prezentei legi a masurii plasamentului.
- (2) Fac parte din categoria serviciilor de tip rezidential centrele de plasament si centrele de primire a copilului in regim de urgenta.
- (3) Sunt considerate servicii de tip rezidential si centrele maternale.
- (4) Serviciile de tip rezidential care apartin autoritatilor administratiei publice se organizeaza numai in structura directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, in regim de componente functionale ale acestora, fara personalitate juridica.
- (5) Serviciile de tip rezidential se organizeaza pe model familial si pot avea caracter specializat in functie de nevoile copiilor plasati.

Art. 111

- (1) Pentru asigurarea prevenirii separarii copilului de parintii lui, consiliile locale ale municipiilor, oraselor, comunelor si sectoarelor municipiului Bucuresti au obligatia sa organizeze, in mod autonom sau prin asociere, servicii de zi, potrivit nevoilor identificate in comunitatea respectiva.
- (2) In situatia in care consiliul local nu identifica resurse financiare si umane suficiente pentru a organiza serviciile prevazute la alin. (1), la cererea acestuia, consiliul judetean va asigura finantarea necesara infiintarii acestor servicii. Consiliul local asigura finantarea cu pana la 50% a cheltuielilor de functionare a acestor servicii, cota-parte si cuantumul total al acestor cheltuieli fiind stabilite anual prin hotarare a consiliului judetean.

Art. 112

Pentru asigurarea protectiei speciale a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai, consiliul judetean si, respectiv, consiliul local al sectorului municipiului Bucuresti au obligatia sa organizeze, in mod autonom sau prin asociere, servicii de tip familial si de tip rezidential, potrivit nevoilor identificate la nivelul unitatii lor administrativ-teritoriale. In functie de nevoile evaluate ale copiilor plasati, consiliul judetean poate organiza si dezvolta si servicii de zi.

Capitolul VIII - Organisme private

Art. 113

- (1) Organismele private care pot desfasura activitati in domeniul protectiei drepturilor copilului si al protectiei speciale a acestuia sunt persoane juridice de drept privat, fara scop patrimonial, constituite si acreditate in conditiile legii.
- (2) In desfasurarea activitatilor prevazute la alin. (1), organismele private acreditate se supun regimului de drept public prevazut de prezenta lege, precum si de reglementarile prin care aceasta este pusa in executare.

Art. 114

Organismele private legal constituite si acreditate pot infiinta, organiza si dezvolta serviciile de prevenire a separarii copilului de familia sa, precum si de protectie speciala a copilului, prevazute la art. 107, numai pe baza licentei eliberate de

Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului.

Capitolul IX - Licențierea și inspectia serviciilor de prevenire a separării copilului de familia sa, precum și a celor de protecție specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi

Art. 115

(1) Autoritățile publice sau organismele private autorizate pot înființa, organiza și dezvolta servicii de prevenire a separării copilului de familia sa, precum și servicii de protecție specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi, prevăzute de prezenta lege, numai dacă au obținut licența de funcționare pentru serviciul respectiv, eliberată de Autoritatea Nationala pentru Protecția Drepturilor Copilului.

(2) Licența de funcționare prevăzută la alin. (1) se acordă pe baza îndeplinirii standardelor minime obligatorii elaborate pentru serviciile de prevenire a separării copilului de familia sa, precum și pentru serviciile de protecție specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi. Standardele se elaborează de către Autoritatea Nationala pentru Protecția Drepturilor Copilului și se aprobă prin ordin al secretarului de stat.

Art. 116

Autoritatea Nationala pentru Protecția Drepturilor Copilului efectuează inspecții periodice cu privire la modul în care autoritățile publice sau organismele private autorizate respectă standardele prevăzute la art. 110.

Art. 117

Condițiile și procedura de acordare, retragere, anulare sau suspendare a licenței prevăzute la art. 115, precum și condițiile și procedura de efectuare a inspecțiilor prevăzute la art. 116 se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Capitolul X - Finanțarea sistemului de protecție a copilului

Art. 118

(1) Prevenirea separării copilului de familia sa, precum și protecția specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi se finanțează din următoarele surse:

- a) bugetul local al comunelor, orașelor și municipiilor;
- b) bugetele locale ale județelor, respectiv ale sectoarelor municipiului București;
- c) bugetul de stat;
- d) donații, sponsorizări și alte forme private de contribuții banesti, permise de lege.

(2) Autoritatea Nationala pentru Protecția Drepturilor Copilului poate finanța programe de interes național pentru protecția și promovarea drepturilor copilului, din fonduri alocate de la bugetul de stat cu această destinație, din fonduri externe rambursabile și nerambursabile, precum și din alte surse, în condițiile legii.

Art. 119

(1) Pentru fiecare copil față de care s-a luat măsura plasamentului se acordă o alocație lunară de plasament, în cuantum de 670.000 lei, care se indexează prin hotărâre a Guvernului. De această alocație beneficiază și copilul pentru care a fost

instituita tutela, in conditiile legii.

(2) Alocatia se plateste persoanei sau reprezentantului familiei care a luat in plasament copilul sau tutorelui.

(3) Alocatia de plasament se suporta de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei.

Art. 120

Cheltuielile pentru plata salariilor sau a indemnizatiilor asistentilor maternali, precum si cele legate de aplicarea prevederilor Legii nr. 326/2003 privind drepturile de care beneficiaza copiii si tinerii ocrotiti de serviciile publice specializate pentru protectia copilului, mamele protejate in centre maternale, precum si copiii incredintati sau dati in plasament la asistenti maternali profesioniști se suporta de la bugetul judetului, respectiv de la bugetul sectorului municipiului Bucuresti, si se gestioneaza de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

Art. 121

(1) Primarii acorda prestatii financiare exceptionale, in situatia in care familia care ingrijeste copilul se confrunta temporar cu probleme financiare determinate de o situatie exceptionala si care pune in pericol dezvoltarea armonioasa a copilului.

(2) Prestatiile exceptionale se acorda cu prioritate copiilor ale caror familii nu au posibilitatea sau capacitatea de a acorda copilului ingrijirea corespunzatoare ori ca urmare a necesitatii suportarii unor cheltuieli particulare destinate mentinerii legaturii copilului cu familia sa.

(3) In functie de fiecare caz in parte, primarul decide, prin dispozitie, cu privire la acordarea prestatiei financiare exceptionale si cuantumul acesteia.

Art. 122

Cuantumul maxim, precum si conditiile de acordare a prestatiilor financiare exceptionale se stabilesc prin hotarare a consiliului local.

Art. 123

Prestatiile financiare exceptionale pot fi acordate si sub forma de prestatii in natura, pe baza dispozitiei primarului, constand, in principal, in alimente, imbracaminte, manuale si rechizite sau echipamente scolare, suportarea cheltuielilor legate de transport, procurarea de proteze, medicamente si alte accesorii medicale.

Capitolul XI - Reguli speciale de procedura

Art. 124

(1) Cauzele prevazute de prezenta lege privind stabilirea masurilor de protectie speciala sunt de competenta tribunalului de la domiciliul copilului.

(2) Daca domiciliul copilului nu este cunoscut, competenta revine tribunalului in a carui circumscriptie teritoriala a fost gasit copilul.

Art. 125

(1) Cauzele prevazute la art. 124 se solutioneaza in regim de urgenta, cu citarea reprezentantului legal al copilului, a directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului si cu participarea obligatorie a procurorului.

(2) Audierea copilului care a implinit varsta de 10 ani este obligatorie si se face cu respectarea prevederilor art. 24, cu exceptia cauzelor care privesc stabilirea unei masuri de protectie speciala pentru copilul abuzat sau neglijat; in acest caz, audierea copilului se face cu respectarea prevederilor art. 95 alin. (3).

(3) Termenele de judecata nu pot fi mai mari de 10 zile.

(4) Partile sunt legal citate daca citatia le-a fost inmanata cel putin cu o zi inaintea judecarii.

Art. 126

- (1) Hotararile prin care se solutioneaza fondul cauzei se pronunta in ziua in care au luat sfarsit dezbaterile.
- (2) In situatii deosebite, pronuntarea poate fi amanata cel mult doua zile.

Art. 127

- (1) Hotararea instantei de fond este executorie si definitiva.
- (2) Hotararea se redacteaza si se comunica partilor in termen de cel mult 10 zile de la pronuntare.

Art. 128

Termenul de recurs este de 10 zile de la data comunicarii hotararii.

Art. 129

Dispozitiile prezentei legi referitoare la procedura de solutionare a cauzelor privind stabilirea masurilor de protectie speciala se completeaza in mod corespunzator cu prevederile Codului de procedura civila.

Art. 130

- (1) In toate cauzele care privesc aplicarea prezentei legi, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la domiciliul copilului sau in a carei raza administrativ-teritoriala a fost gasit copilul intocmeste si prezinta instantei raportul referitor la copil, care va cuprinde date privind:
 - a) personalitatea, starea fizica si mentala a copilului;
 - b) antecedentele sociomedicale si educationale ale copilului;
 - c) conditiile in care copilul a fost crescut si in care a trait;
 - d) propuneri privind persoana, familia sau serviciul de tip rezidential in care ar putea fi plasat copilul;
 - e) orice alte date referitoare la cresterea si educarea copilului, care pot servi solutionarii cauzei.
- (2) In toate cauzele care privesc stabilirea, inlocuirea ori incetarea masurilor de protectie speciala stabilite de prezenta lege pentru copilul care a savarsit o fapta penala si nu raspunde penal se va intocmi un raport si din partea serviciului de reintegrare si supraveghere de pe langa instanta judecatoreasca.

Art. 131

Cauzele care privesc aplicarea prezentei legi sunt scutite de taxa judiciara de timbru si de timbru judiciar.

Capitolul XII - Raspunderi si sanctiuni

Art. 132

- (1) Indemnul ori inlesnirea practicarii cersetoriei de catre un minor sau tragerea de foloase de pe urma practicarii cersetoriei de catre un minor se pedepseste cu inchisoare de la 1 la 3 ani.
- (2) Recrutarea ori constrangerea unui minor la cersetorie se pedepseste cu inchisoare de la 1 la 5 ani.
- (3) Daca fapta prevazuta la alin. (1) sau (2) este savarsita de un parinte sau de reprezentantul legal al minorului, pedeapsa este inchisoarea de la 2 la 5 ani, pentru fapta prevazuta la alin. (1), si de la 2 la 7 ani si interzicerea unor drepturi, pentru fapta prevazuta la alin. (2).

Art. 133

Fapta parintelui sau a reprezentantului legal al unui copil de a se folosi de acesta pentru a apela in mod repetat la mila publicului, cerand ajutor financiar sau material, se pedepseste cu inchisoare de la 1 la 5 ani si interzicerea unor drepturi.

Art. 134

(1) Nerespectarea obligatiilor prevazute la art. 36 alin. (2), art. 48 alin. (4) si art. 91 constituie abatere disciplinara grava si se sanctioneaza potrivit legii.

(2) Nerespectarea obligatiei prevazute la art. 36 alin. (2), art. 87 alin. (3) teza intai constituie abatere disciplinara.

Art. 135

(1) Constituie contraventii urmatoarele fapte:

a) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 9 alin. (1), in termen de 30 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi;

b) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 9 alin. (2);

c) nerespectarea obligatiilor prevazute la art. 10 alin. (1) si (3);

d) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 11 alin. (1);

e) necomunicarea de catre organele de politie a rezultatelor verificarilor specifice privind identitatea mamei in conformitate cu prevederile art. 11 alin. (3);

f) neefectuarea de catre serviciul public de asistenta sociala a declaratiei de inregistrare a nasterii, in conformitate cu prevederile art. 11 alin. (6);

g) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 11 alin. (7);

h) nerespectarea obligatiilor prevazute la art. 13 si la art. 18 alin. (3);

i) nerespectarea prevederilor art. 22 alin. (2)-(4) si ale art. 83;

j) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 96.

(2) Contravențiile prevazute la alin. (1) se sanctioneaza astfel:

a) cu amenda de la 1.000.000 lei la 3.000.000 lei, cele prevazute la lit. a), c), g) si h);

b) cu amenda de la 2.000.000 lei la 5.000.000 lei, cea prevazuta la lit. f);

c) cu amenda de la 3.000.000 lei la 6.000.000 lei, cele prevazute la lit. b), d) si j);

d) cu amenda de la 5.000.000 lei la 15.000.000 lei, cele prevazute la lit. e) si i).

(3) Constatarea contravențiilor si aplicarea sanctiunii se fac de catre persoane anume desemnate dintre cele cu atributii de control din:

a) Ministerul Sanatatii, pentru contravențiile de la alin. (1) lit. a), c) si d);

b) Ministerul Administratiei si Internelor, pentru contravențiile de la alin. (1) lit. b), e), h) si i);

c) Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului, pentru contravenția de la alin. (1) lit. j);

d) consiliul judetean, respectiv consiliul local al sectorului municipiului Bucuresti, pentru contravențiile de la alin. (1) lit. f) si g).

Art. 136

Contravențiilor prevazute la art. 135 le sunt aplicabile prevederile Ordonantei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 180/2002, cu modificarile ulterioare.

Capitolul XIII - Dispozitii tranzitorii si finale

Art. 137

In termen de 6 luni de la intrarea in vigoare a prezentei legi, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului va reevalua imprejurarile care au stat la baza masurilor de protectie dispuse de comisia pentru protectia copilului si, dupa caz, va

solicita instituirea tutelei sau stabilirea unei masuri de protecție specială, în condițiile prezentei legi.

Art. 138

Centrele de plasament, centrele de primire în regim de urgență și centrele maternale organizate în structura fostelor servicii publice specializate pentru protecția copilului se reorganizează prin hotărârea consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectoarelor municipiului București în structura direcției generale de asistență socială din subordinea consiliului județean, respectiv a consiliului local al sectoarelor municipiului București, în regim de componente funcționale ale acestora, fără personalitate juridică.

Art. 139

- (1) Serviciile de zi destinate prevenirii situațiilor ce pun în pericol securitatea și dezvoltarea copilului, înființate de consiliile județene, precum și personalul care deservește aceste servicii se transferă consiliilor locale pe teritoriul cărora acestea funcționează.
- (2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) serviciile de zi specializate pentru copilul abuzat sau neglijat, care se consideră de interes județean.
- (3) În situația în care serviciile prevăzute la alin. (1) fac parte dintr-un complex de servicii care are ca obiect de activitate și protecția copilului în regim rezidențial, respectiv centru de plasament, centru de primire în regim de urgență sau centru maternal, transferul se realizează numai dacă este posibilă separarea patrimoniului și a personalului.
- (4) Consiliile locale au obligația să păstreze destinația și structura de personal a serviciilor preluate.
- (5) Transferul prevăzut la alin. (1) se realizează pe baza de protocol încheiat între consiliul județean și consiliul local.

Art. 140

Personalul didactic și didactic auxiliar, transferat potrivit art. 46 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care la data intrării în vigoare a prezentei legi este încadrat cu acest statut în cadrul serviciilor publice specializate pentru protecția copilului, își păstrează statutul.

Art. 141

În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, consiliile județene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, Ministerul Sănătății, Ministerul Administrației și Internelor și Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului au obligația să desemneze persoanele dintre cele cu atribuții de control, care vor constata contravențiile și vor aplica sancțiunile menționate în prezentul capitol.

Art. 142

- (1) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:
 - a) art. 88 din Codul familiei;
 - b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 24 iulie 1998, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art. 20;
 - c) Hotărârea Guvernului nr. 604/1997 privind criteriile și procedurile de autorizare a organismelor private care desfășoară activități în domeniul protecției copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 280 din 16 octombrie 1997;
 - d) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 123/2001 privind reorganizarea comisiei pentru protecția copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 643

din 15 octombrie 2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 71/2002;
e) lit. A a alin. (2) al art. 3 din Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de asistență socială, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 7 februarie 2003, cu modificările ulterioare.

(2) Se modifică în mod corespunzător dispozițiile referitoare la înregistrarea nasterii copilului abandonat de mama în spital, cuprinse în Legea nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 282 din 11 noiembrie 1996, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă orice alte dispoziții contrare.

Art. 143

(1) Formarea inițială în domeniul protecției drepturilor copilului este obligatorie pentru toate categoriile profesionale din sistem și pentru cei care au atribuții decizionale privitoare la copil.

(2) Educația permanentă și formarea profesională continuă în domeniul protecției speciale a copilului se asigură pentru toate categoriile profesionale din sistem.

(3) Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului împreună cu Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Ministerul Sănătății, precum și, după caz, cu celelalte instituții publice și private interesate vor asigura formarea inițială și continuă a personalului care, în exercitarea sarcinilor ce îi revin, intră în contact cu domeniul protecției și promovării drepturilor copilului.

Art. 144

(1) La angajarea personalului de educație, protecție și îngrijire din cadrul instituțiilor publice și private, care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul, se va prezenta în mod obligatoriu și o expertiză neuropsihiatrică.

(2) Anual personalul prevăzut la alin. (1) este evaluat din punct de vedere psihologic.

(3) Rapoartele privind expertizele neuropsihiatrice, precum și rapoartele de evaluare psihologică se păstrează conform legii la dosarul personal al salariatului.

Art. 145

(1) Regulamentele proprii ale persoanelor juridice care desfășoară activități de protecție a copilului vor specifica expres regulile stabilite pentru a asigura exercitarea drepturilor și îndeplinirea îndatoririlor pe care le au copiii, în conformitate cu vârsta, sănătatea și gradul de maturitate al acestora.

(2) Aceste regulamente vor fi expuse într-un loc vizibil, astfel încât să permită accesul copiilor și informarea lor adecvată.

Art. 146

Prevederile prezentei legi se completează cu alte reglementări care se referă la drepturile copilului, inclusiv cu prevederile cuprinse în convențiile și tratatele internaționale la care România este parte.

Art. 147

Elaborarea proiectelor de acte normative care fac referire la oricare dintre drepturile copilului prevăzute de prezenta lege se realizează obligatoriu cu avizul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului.

Art. 148

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2005, cu excepția prevederilor art. 17 alin. (2), art. 19 alin. (3), art. 84 alin. (2), art. 104 alin. (2), art. 105 alin. (5), art. 107 alin. (2) și art. 117, care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Procedura de întoarcere a copiilor în țară, de identificare a părinților sau altor

reprezentanti legali ai copiilor, modul de avansare a cheltuielilor ocazionate de intoarcerea in tara a acestora, precum si serviciile de protectie speciala, publice sau private, competente sa asigure protectia in regim de urgenta a copiilor aflati in strainatate, care, din orice motive, nu sunt insotiti de parinti sau de un alt reprezentant legal ori nu se gasesc sub supravegherea legala a unor persoane din strainatate, prevazuta la art. 19 alin. (3), se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adopție.

(3) Organizarea si metodologia de functionare a comisiei pentru protectia copilului, prevazuta la art. 104 alin. (2), se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adopție.

(4) Regulamentul-cadru pentru organizarea si functionarea serviciilor prevazute la art. 107 alin. (2) se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adopție.

(5) Condițiile si procedura de acordare, retragere, anulare sau suspendare a licenței prevazute la art. 115, precum si condițiile si procedura de efectuare a inspectiilor prevazute la art. 116 se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adopție.

(6) Procedura referitoare la exercitarea dreptului copilului ai carui parinti locuiesc in state diferite de a intretine relatii personale si contacte directe cu acestia, prevazuta la art. 17 alin. (2), se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adopție impreuna cu Ministerul Afacerilor Externe.

(7) Tipurile de servicii specializate, prevazute la art. 84 alin. (2), ce se asigura pe toata durata aplicarii masurilor destinate copilului care savarseste fapte penale si nu raspunde penal, pentru a-i asista pe copii in procesul de reintegrare in societate, precum si standardele referitoare la modalitatea de asigurare a acestor servicii se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adopție in colaborare cu Ministerul Justitiei.

(8) Atributiile si Regulamentul-cadru de organizare si functionare a directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, prevazute la art. 105 alin. (5), se elaboreaza de catre Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei.